

10.10.2016

Stj/1

§ 881

Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta

HEL 2016-009624 T 03 00 00

STM057:00/2016

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle kahdeksi viikoksi Silvia Modigin ehdotuksesta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa sosiaali- ja terveysministeriölle seuraavan lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta:

Lausuntonaan kaupunginhallitus vastaa lausuntopyynnön numeroituihin kysymyksiin.

4. Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2§, 3§ 1 kohta)?

- (x) Kyllä (avotila)
- () Kyllä pääosin (avotila)
- () Ei kaikilta osin (avotila)
- () Ei (avotila)
- () Ei kantaa (avotila)

Palvelujen juridisen ja toiminnallisen kehittämisen näkökulmista lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin on perusteltua ja tärkeää. Väestön valinnanvapausjärjestelmän näkökulmasta on hyvä, että kaikkia palveluntuottajia kohdellaan samalla tavalla. Maakunta palvelujen järjestäjänä vastaa palveluntuottajien kanssa laadittavasta sopimuksesta ja sen seurannasta. Tuottajien yhdenmukainen kohtelu yksinkertaistaa palvelujen tuottamista palvelusopimuksen perusteella.

5. Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5 - 9§, 13§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palveluntuottajille asetettavat yhtenäiset ehdot taloudellisista edellytyksistä, toimitiloista, toimintaympäristöstä ja välineistä, henkilöstöstä, vastuusta palvelujen laadusta ja omavalvonnasta varmistavat palvelutoiminnan laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta.

On tarpeen edellyttää palveluntuottajaa jatkossa ohjaamaan ja valvomaan omaa toimintaansa omavalvonnan keinoin. On hyvä, että omavalvontasuunnitelmien tekemistä koskevat erilaiset veloitteet yhtenäistyvät, ja laajenevat koko sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Perusteluosassa on esitetty, että tämän pykälän toteutumisen varmistamiseksi Valvira antaisi pykälässä mainittuja määräyksiä omavalvontasuunnitelman laatimisesta, sisällöstä ja seurannasta.

Lakiluonnoksen 13 §:n 3 momentin 15 kohdassa määrittelyyn asiamiehistä on tarpeen lisätä yksityisiä sosiaalipalveluja tuottaville velvoite oman sosiaaliasiamiehen nimeämisestä tapauksissa, jossa palvelukonaisuus määritellään suureksi tai joissakin tapauksissa järjestää jaettu sosiaaliasiamies.

6. Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13 §, 15 § ja 17 §)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Ennakkotarkastuksien harkinnanvaraisuus vähentää viranomaisen hallinnollista työtä. On tärkeää, että viranomainen voi tarvittaessa pyytää tuottajaa täydentämään tietoja ja että viranomaisella muutenkin on laaja harkintavalta toiminnan mahdollisia riskejä arvioidessaan. Palvelun tuottajan hallinnollinen työ osittain lisääntyy, kun vastuu tietojen tuottamisesta on entistä enemmän palvelun tuottajalla.

Palveluntuottajan ilmoitus viranomaiselle tuottajan vaihtumisesta vähentää viranomaisen hallinnollista työtä. Siirtolanteessa on viranomaisella kuitenkin mahdollisuus arvioida, tarvitaanko erillistä rekisteröintiä. Palveluntuottajan rekisteröinti on erillään palveluyksiköiden rekisteröinnistä. Tällöin oikeus tuottaa palveluja arvioitaisiin erikseen ja lähtökohteisesti rekisteröidyllä tuottajalla olisi oikeus tuottaa palveluja valtakunnallisesti.

7. Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3 § 5 kohta, 18 §)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus vähentää palveluntuottajan hallinnollista työtä, kun jokaisen palveluntuottajan ei erikseen tarvitse ilmoittaa omia tietojaan viranomaiselle. Samaan kokonaisuuteen liittyvät palveluyksiköiden rekisteröinnit käsiteltäisiin samanaikaisesti, mikä tehostaa hallintoa ja vähentää tältä osin palveluyksiköiden omaa hallinnollista työtä ja säästää aikaa. Viranomaisen hallinnollista työtä menettely vähentää myös, kun monta osaa voidaan käsitellä yhtenä kokonaisuutena eikä erillisinä. Järjestely oletettavasti tehostaa myös valvontaa, kun kokonaisuutta voidaan valvoa yhtenä hallintoasiana eikä erillisinä.

8. Onko vastuullisen palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3 § 5 kohta, 18 §)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Käsitteellä tarkoitetaan viranomaisyhteistyöstä ja rekisterinpidosta vastaavaa roolia. Käsitteestä voi saada käsityksen, että vastuullinen palveluntuottaja vastaisi muustakin toiminnasta vaikka näin ei olisi. Tehtävät sinänsä on hyvin perusteltu lain perustelutekstissä.

9. Onko vastuullisen palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

- Kyllä (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palveluntuottajan edustaja rekisteri- ja valvontaviranomaisasioissa.

10. Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Valvovalla viranomaisella tulisi olemaan mahdollisuus tarkastaa palveluyksikön toiminta, tilat ja välineet silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto voi määrätä aluehallintoviraston tekemään puolestaan edellä mainitun tarkastuksen. Aluehallintovirasto tai lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen havaittujen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräys voidaan antaa sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään. Lisäksi palveluntuottaja voidaan poistaa tuottajien rekisteristä, jos toiminta ei enää täytä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä. Edellä mainitut viranomaisen keinot ovat riittäviä ohjauksen ja valvonnan välineitä asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseksi.

11. Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta?

Lain tarkoituksen toteutuessa se asettaa kaikki tuottajat samanarvoiseen asemaan eikä huononna palvelujen laatua tai asiakas- ja potilasturvallisuutta. Viranomaisen etukäteisvalvonta vähenee palveluntuottajan omavalvonnan vuoksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ehdotettu säätely turvaa omalta osaltaan laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut ja tätä kautta edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia, ja varmistaa asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Esittelijän perustelut

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt 9.11.2016 mennessä lausuntoa esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta (liitteet 1 ja 2).

Lausuntopyynnön asiakirjojen mukaan hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamista koskeva laki. Se koskee oikeutta tuottaa maakunnan järjestämisvastuuseen kuuluvia sosiaali- ja terveyspalveluja sekä yksityisiä sosiaali- ja terveyspalveluja. Uudistuksessa on tarkoitus kumota voimassa olevat yksityisistä sosiaalipalveluista ja terveyspalveluista annetut lait. Uudistuksen tarkoitus on varmistaa sosiaali- ja terveyspalveluja käyttävän asiakkaan tai potilaan asiakas- ja potilasturvallisuus, varmistaa laadultaan hyvät palvelut sekä edistää palvelun tuottajan ja viranomaisten välistä yhteistyötä. Nykyisestä lupa- ja ilmoitusmenettelystä luovuttaisiin. Palveluntuottajaa koskevan rekisteröitymisvelvoitteen täytyttyä palvelu voitaisiin aloittaa viranomaisen päätöksenteon jälkeen. Rekisteri- ja valvontaviranomaisina toimisivat sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) ja aluehallintovirastot. Viranomaiset tarkastaisivat mm. kaikkien palveluntuottajien palvelutoiminnan taloudelliset edellytykset.

Asia on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston kanssa.

Lausuntoehdotus perustuu päätöshistoriassa olevaan sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoon.

Kaupunginkanslia huolehtii lausuntopyyntöön vastaamisesta sähköisesti (lausuntopyyntökysely liitteenä 3) kaupunginhallituksen päätöksenteon jälkeen.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Ritva Viljanen

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö 31.8.2016
- 2 HEL 2016-009624 Liite esityksen pääasiallinen sisältö
- 3 HEL 2016-009624 Lausuntopyyntökysely 31 8 2016

10.10.2016

Stj/1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Sosiaali- ja terveysministeriö

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveysvirasto
Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 04.10.2016 § 236

HEL 2016-009624 T 03 00 00

STM057:00/2016

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle lausuntonaan vastaukset seuraaviin sosiaali- ja terveysministeriön esitysluonnoksesta laiksi sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamisesta esitettyihin kysymyksiin.

"Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa valmiilla sähköisellä kyselylomakkeella ja kysymysten numerointeja on käytetty tämän lausunnon pohjana. Kysymyksessä on lakiluonnos siitä, että kaikki palveluntuottajat olisivat jatkossa samassa asemassa riippumatta palvelujen tuottamistavasta. Jatkossa palveluntuottajat rekisteröityisivät viranomaiselle ilmoittamalla vaadittavat tiedot ja saisivat sen jälkeen toimintaluvan. Palveluntuottajia voisivat olla laitos, yksityinen henkilö, yhtiö, osuuskunta, yhdistys, säätiö tai joku muu yhteisö.

(Vastaukset lähetetään sähköisellä kyselylomakkeella)

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 4:

Onko lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin niiden oikeudellisesta muodosta ja toiminnan tarkoituksesta huolimatta perusteltu ratkaisu (2§, 3§ 1 kohta)?

10.10.2016

Stj/1

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palvelujen juridisen ja toiminnallisen kehittämisen näkökulmista lain soveltaminen samanlaisena kaikkiin palveluntuottajiin on perusteltua ja tärkeää. Väestön valinnanvapausjärjestelmän näkökulmasta on hyvä, että kaikkia palveluntuottajia kohdellaan samalla tavalla. Maakunta palvelujen järjestäjänä vastaa palveluntuottajien kanssa laadittavasta sopimuksesta ja sen seurannasta. Tuottajien yhdenmukainen kohtelu yksinkertaistaa palvelujen tuottamista palvelusopimuksen perusteella.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 5:

Parantavatko palvelun tuottajalle asetetut ehdot asiakas- ja potilasturvallisuutta (5-9§, 13§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palveluntuottajille asetettavat yhtenäiset ehdot taloudellisista edellytyksistä, toimitiloista, toimintaympäristöstä ja välineistä, henkilöstöstä, vastuusta palvelujen laadusta, ja omavalvonnasta, varmistavat palvelu toiminnan laatua ja asiakas- ja potilasturvallisuutta.

On tarpeen edellyttää palveluntuottajaa jatkossa ohjaamaan ja valvomaan omaa toimintaansa omavalvonnan keinoin. On hyvä, että omavalvontasuunnitelmien tekemistä koskevat erilaiset veloitteet yhtenäistyvät, ja laajenevat koko sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Perusteluosassa on esitetty, että tämän pykälän toteutumisen varmistamiseksi Valvira antaisi pykälässä mainittuja määräyksiä omavalvontasuunnitelman laatimisesta, sisällöstä ja seurannasta.

Lakiluonnoksen 13§ 3 momentin 15 kohdassa määrittelyyn asiamiehistä on tarpeen lisätä yksityisiä sosiaalipalveluja tuottaville velvoite oman sosiaaliasiamiehen nimeämisestä tapauksissa, jossa palvelukokonaisuus määritellään suureksi tai joissakin tapauksissa järjestää jaettu sosiaaliasiamies.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 6:

Vähentääkö palvelun tuottajan ja sen palveluyksiköiden erillinen rekisteröinti, palveluyksiköiden siirtokelpoisuus ja riskiperusteinen hyväksymismenettely palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä (13§, 15§, ja 17§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Ennakkotarkastuksien harkinnanvaraisuus vähentää viranomaisen hallinnollista työtä. On tärkeää että viranomainen voi tarvittaessa pyytää tuottajaa täydentämään tietoja, ja että viranomaisella muutenkin on laaja harkintavalta toiminnan mahdollisia riskejä arvioidessaan. Palvelun tuottajan hallinnollinen työ osittain lisääntyy, kun vastuu tietojen tuottamisesta on entistä enemmän palvelun tuottajalla.

Palveluntuottajan ilmoitus viranomaiselle tuottajan vaihtumisesta vähentää viranomaisen hallinnollista työtä. Siirtotilanteessa on viranomaisella kuitenkin mahdollisuus arvioida, tarvitaanko erillistä rekisteröintiä. Palveluntuottajan rekisteröinti on erillään palveluyksiköiden rekisteröinnistä. Tällöin oikeus tuottaa palveluita arvioitaisiin erikseen, ja lähtökohteisesti rekisteröidyillä tuottajalla olisi oikeus tuottaa palveluita valtakunnallisesti.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 7:

Vähentääkö yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus palvelun tuottajan ja viranomaisen hallinnollista työtä ja parantaako se mahdollisuuksia valvoa toimintaa kokonaisuutena (3§ 5 kohta, 18§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Yhteisen palveluyksikön käyttömahdollisuus vähentää palveluntuottajan hallinnollista työtä, kun jokaisen palveluntuottajan ei erikseen tarvitse ilmoittaa omia tietojaan viranomaiselle. Samaan kokonaisuuteen liittyvät palveluyksiköiden rekisteröinnit käsiteltäisiin samanaikaisesti, mikä tehostaa hallintoa ja vähentää tältä osalta palveluyksiköiden omaa hallinnollista työtä ja säästää aikaa. Viranomaisen hallinnollista työtä menettely vähentää myös, kun monta osaa voidaan käsitellä yhtenä kokonaisuutena eikä erillisinä. Järjestely oletettavasti tehostaa myös

10.10.2016

Stj/1

valvontaa, kun kokonaisuutta voidaan valvoa yhtenä hallintoasiana, eikä erillisinä.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 8:

Onko vastuullisen palveluntuottajan käsite ja tehtävät perusteltuja (3§ 5 kohta, 18§)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Käsitteellä tarkoitetaan viranomaisyhteistyöstä ja rekisterinpidosta vastaavaa roolia. Käsitteestä voi saada käsityksen, että vastuullinen palveluntuottaja vastaisi muustakin toiminnasta, vaikka näin ei olisi. Tehtävät sinänsä on hyvin perusteltu lain perustelutekstissä.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 9:

Onko vastuullisen palveluntuottajan käsitteelle muita vaihtoehtoja?

- Kyllä (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Palveluntuottajan edustaja rekisteri- ja valvontaviranomaisasioissa.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 10:

Ovatko valvovan viranomaisen keinot, mukaan lukien laiminlyöntimaksu ja rekisteristä poistaminen, riittävät asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta (4 luku)?

- Kyllä (avotila)
- Kyllä pääosin (avotila)
- Ei kaikilta osin (avotila)
- Ei (avotila)
- Ei kantaa (avotila)

Valvovalla viranomaisella tulisi olemaan mahdollisuus tarkastaa palveluyksikön toiminta, tilat ja välineet silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Lisäksi lupa- ja valvontavirasto voi määrätä aluehallintoviraston tekemään puolestaan edellä mainitun tarkastuksen. Aluehallintovirasto tai lupa- ja valvontavirasto voi antaa määräyksen havaittujen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräys voidaan antaa sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään. Li-

10.10.2016

Stj/1

säksi palveluntuottaja voidaan poistaa tuottajien rekisteristä, jos toiminta ei enää täytä säädettyjä rekisteröinnin edellytyksiä. Edellä mainitut viranomaisen keinot ovat riittäviä ohjauksen ja valvonnan välineitä asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseksi.

STM:n sähköisen kyselylomakkeen kysymys 11:

Muut vapaamuotoiset huomiot laista sosiaali- ja terveystalouden tuottamisesta?

Lain tarkoituksen toteutuessa se asettaa kaikki tuottajat samanarvoiseen asemaan eikä huononna palvelujen laatua tai asiakas- ja potilasturvallisuutta. Viranomaisen etukäteisvalvonta vähenee palveluntuottajan omavalvonnan vuoksi.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Ehdotettu säätely turvaa omalta osaltaan laadukkaat sosiaali- ja terveystaloudet ja tätä kautta edistää väestön terveyttä ja hyvinvointia, ja varmistaa asiakas- ja potilasturvallisuutta."

Käsittely

04.10.2016 Ehdotuksen mukaan

Hallintoylilääkäri Jukka Pellinen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

27.09.2016 Pöydälle

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jouko Ranta, laatuasiantuntija, puhelin: 310 76510
jouko.ranta(a)hel.fi